

Sygnatura akt VI Ka 597/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **16 stycznia 2015 r.**

Sąd Okręgowy w Gliwicach, Wydział VI Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący SSO Grzegorz Kiepusa

Sędziowie SSO Arkadiusz Łata

SSO Krzysztof Ficek (spr.)

Protokolant Aleksandra Studniarz

przy udziale Bożeny Sosnowskiej

Prokuratora Prokuratury Okręgowej

po rozpoznaniu w dniu 16 stycznia 2015 r.

sprawy **W. N. /N./ syna I. i R.,**

ur. (...) w G.

oskarżonego z art. 209§1 kk, art. 209§1 kk w zw. z art. 64§1 kk

na skutek apelacji wniesionej przez oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Gliwicach

z dnia 4 grudnia 2013 r. sygnatura akt IX K 1482/12

na mocy art. 437 kpk, art. 438 kpk i art. 624 § 1 kpk

1. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

- w zakresie czynu przypisanego w punkcie 1 ustala, iż przestępstwa tego oskarżony dopuścił się w okresie od października 2007 r. do marca 2008 r.,

- w zakresie czynu przypisanego w punkcie 2 ustala, iż przestępstwa tego oskarżony dopuścił się w okresach od grudnia 2010 r. do lutego 2011 r., od czerwca 2011 r. do sierpnia 2011 r. i od grudnia 2011 r. do czerwca 2012 r.;

2. w pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;

3. zwalnia oskarżonego od zapłaty kosztów sądowych postępowania odwoławczego, obciążając wydatkami Skarb Państwa.

Sygn. akt VI Ka 597/14

UZASADNIENIE

Od wyroku Sądu Rejonowego w Gliwicach z dnia 4 grudnia 2013 roku sygn. akt IX K 1482/12 apelację wywiódł oskarżony W. N..

Orzeczenie to zaskarżył w całości. Wyrokowi zarzucił naruszenie przepisów postępowania przez pominięcie przez Sąd zgłaszanych przez niego wniosków dowodowych i tym samym błędne ustalenie stanu faktycznego. W uzasadnieniu apelacji podniósł, że twierdzenie, iż w okresach nieopłacania świadczeń alimentacyjnych dysponował środkami finansowymi z tytułu prowadzonej firmy (...) Sp. z o.o. mija się z prawdą. Niepłacenie alimentów wynikało ze złej sytuacji finansowej a nie ze złej woli. Powołał się również na ustanie obowiązku alimentacyjnego i spłatę zadłużenia w całości.

Podnosząc ten zarzut skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy stwierdził, co następuje :

Apelacja oskarżonego nie zasługiwała na uwzględnienie.

Prowadząc postępowanie Sąd Rejonowy nie uchybił żadnej normie procesowej. Pełny materiał dowodowy ocenił w sposób zgodny z zasadami prawidłowego rozumowania oraz wskazaniem doświadczenia życiowego. Tym samym dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych i wyprowadził zasadny wniosek o winie i sprawstwie oskarżonego w zakresie obu zarzucanych mu przestępstw z art.209 § 1 kk.

Nie ma racji skarżący, że Sąd Rejonowy oddalił jego wnioski dowodowe. Oskarżony prawidłowo zawiadamiany o terminach rozpraw nie stawiał się na nich i stąd rozpoczęto przewód sądowy pod jego nieobecność, procedując w trybie zaocznym (k.339). Na kolejny termin W. N. stawiał się i złożył wyjaśnienia. Na tym terminie wydano w sprawie wyrok (k.347, k.348). Na żadnym etapie postępowania oskarżony nie zgłaszał wniosków dowodowych. Co się zaś tyczy tego, że w uzasadnieniu wyroku wskazano, że w okresach niepłacenia alimentów oskarżony dysponował środkami finansowymi z tytułu prowadzonej firmy (...) Sp. z o.o., to twierdzenie to wymaga doprecyzowania, które znajduje się w tym uzasadnieniu. Sąd Rejonowy zauważył, że jakkolwiek treść deklaracji VAT-7 wskazuje na znaczną zmienność obrotów spółki (...), to wynika z nich zarazem, iż spółka ta osiągała stosunkowo znaczne obroty. Dalej trafnie pisze Sąd meriti, że wysokość miesięcznych alimentów na rzecz M. W. nie przekraczała kwoty 410 złotych w końcowej fazie okresu objętego zarzutem, a zatem w świetle zasad wiedzy i doświadczenia życiowego nie budzi wątpliwości, iż w okresach, w których kierowana przez oskarżonego spółka nie osiągała większych przychodów, zdolność oskarżonego do łożenia alimentów nie ustawała, albowiem prowadząc działalność gospodarczą w większym rozmiarze oskarżony dysponował niewątpliwie możliwością uzyskania środków na wypłatę bieżących alimentów, chociażby poprzez zasięgnięcie krótkoterminowych pożyczek. Z uzyskanych dokumentów podatkowych dotyczących nie tylko spółki (...), ale również W. N. jako osoby fizycznej wynika, że oskarżony z pozarolniczej działalności gospodarczej w 2007 roku uzyskał dochód po odliczeniach 84.189,94 złote (k.219), w 2008 roku miał stratę 36.017,63 przy kosztach uzyskania przychodu 56.675,22 złotych (k.234), ale jednocześnie w deklaracji PIT-37 wykazał dochód 9.120 złotych (k.236). Za 2010 rok osiągnął dochód z pozarolniczej działalności po odliczeniach 5.556,30 złotych przy kosztach uzyskania przychodów 59.677,05 (k.256), za rok 2011 zadeklarował niewielki dochód w kwocie 2971,37 złotych (PIT-36L k.270), zaś w deklaracji PIT-38 stratę 37.317,64 złotych przy jednoczesnym przychodzie 419.905,82 złotych i kosztach jego uzyskania 457.223,46 złotych (k.272). Natomiast składane deklaracje VAT-7 przeczą twierdzeniu oskarżonego o całkowitym zawieszeniu działalności gospodarczej od grudnia 2009 roku (k.247-250, 253, 266, 286, 293, 306, 307, 309-316). Dodać jeszcze trzeba, że w swoich wyjaśnieniach oskarżony nie twierdził, by nie prowadził działalności gospodarczej. Powoływał się jedynie na nieuzyskiwanie regularnych dochodów, co nie jest wytłumaczeniem, gdy można zasadnie twierdzić, że oskarżony dysponował możliwością uzyskania środków na wypłatę bieżących alimentów w kwocie stosunkowo niewielkiej, bo nieprzekraczającej 410 złotych. Zasadnie z tej okoliczności Sąd Rejonowy wyprowadził wniosek o negatywnym nastawieniu oskarżonego co do spełniania świadczeń alimentacyjnych, nacechowanym uporczywością. Zauważyć też trzeba, że oskarżony w ogóle nie utrzymuje kontaktu z synem. Wyjaśniał, że nie wie czy syn dalej studiuje. Ma na utrzymaniu żonę i drugiego syna. Z żadnych dowodów nie wynika, by wobec tych osób nie wywiązywał się z tego obowiązku. Co się zaś tyczy narażenia pokrzywdzonego na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych w okresie objętym zarzutami przez oskarżonego, to przesłanka ta jest oczywista w świetle zeznań M. W. oraz D. W. potwierdzających utrzymywanie się

pokrzywdzonego ze stosunkowo niskich dochodów (od matki otrzymywał miesięcznie 500 złotych, utrzymywali go dziadkowie).

Nie jest prawdą i to, że oskarżony spłacił zadłużenie alimentacyjne w całości, zaś obowiązek alimentacyjny wygasł. Nie potwierdził tego komornik (k.393), ani D. W. (k.385-387). Zobowiązany do przesłania stosownych dokumentów potwierdzających te twierdzenie oskarżony na pismo sądowe nie zareagował (k.397, k.401). Obowiązek alimentacyjny wynikający z orzeczenia dla swojego wygaśnięcia wymaga rozstrzygnięcia sądowego. Samo podjęcie pracy przez pokrzywdzonego przy jednoczesnym studiowaniu zaocznym, nie jest jednoznaczne z odpadnięciem przesłanek uzyskania świadczeń alimentacyjnych (art.133 i nast. krip).

Z powyższych powodów Sąd odwoławczy nie uwzględnił osobistej apelacji oskarżonego. Pomimo tego wyrok Sądu Rejonowego nie mógł się ostać niezmieniony. Pełna kontrola zaskarżonego orzeczenia wykazała błędy co do czasu popełnienia obu przestępstw. Wynikło to z tego, że Sąd Rejonowy nie zauważył wpłat lub wyegzekwowania alimentów od oskarżonego w IV 2008 roku, XI 2010 roku, III 2011 roku, V 2011 roku, IX 2011 roku i XI 2011 roku (informacje komornicze k.34 i k.92v.). Stąd zmiana zaskarżonego wyroku przez ustalenie okresu niealimentacji odnośnie :

- przestępstwa przypisanego w punkcie 1 od października 2007 roku do marca 2008 roku,
- przestępstwa przypisanego w punkcie 2 od grudnia 2010 roku do lutego 2011 roku, od czerwca 2011 roku do sierpnia 2011 roku i od grudnia 2011 roku do czerwca 2012 roku.

Jednocześnie z uwagi na wniesienie apelacji wyłącznie na korzyść oskarżonego Sąd odwoławczy zachował ilość przestępstw przypisanych oskarżonemu, z podkreśleniem, że przyjmuje się w orzecznictwie, że z uwagi na zaniżenie uporczywości minimalny czas niepłacenia alimentów dla przyjęcia odpowiedzialności z art.209 § 1 kk to 3 miesiące.

W pozostałym zakresie Sąd odwoławczy zaskarżony wyrok utrzymał w mocy.

Godne podzielenia było rozstrzygnięcie o karach jednostkowych i karze łącznej. Kary jednostkowe pozbawienia wolności są adekwatne do popełnionych czynów, stopnia zawinienia oskarżonego i społecznej szkodliwości. Skrócenie okresów niealimentacyjnych nie było na tyle istotne, by wymagało zmniejszenia kar 6 i 8 miesięcy pozbawienia wolności. Kara łączna orzeczona z zastosowaniem zasady asperacji (bliżej absorpcji niż kumulacji) należyście uwzględniła związek podmiotowo-przedmiotowy pomiędzy przestępstwami.

Prawidłowo również Sąd Rejonowy nie znalazł podstaw do warunkowego zawieszenia wykonania kary łącznej 9 miesięcy pozbawienia wolności. Wprawdzie w apelacji oskarżony powołał się na okoliczności, które mogłyby prowadzić do takiego rozstrzygnięcia, ale okazały się one nieprawdziwe. Nie ma podstaw do wysnucia wobec oskarżonego pozytywnej prognozy kryminologicznej. W. N. był już karany, w tym za przestępstwo z art.209 § 1 kk. Odbywał już karę pozbawienia wolności. Drugiego z przypisanych czynów dopuścił się w warunkach z art.64 § 1 kk.

Na podstawie art.624 § 1 kpk Sąd Okręgowy zwolnił oskarżonego od ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze. O takiej decyzji zadecydowało zadłużenie alimentacyjne oskarżonego i konieczność płacenia bieżących alimentów.